

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Hynka Baňoucha a JUDr. Jiřího Pally ve věci žalobce: **Ing. J. O.**, zast. JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou, se sídlem, Sovova 709/5, Litoměřice, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 16. 7. 2013, č. j. 53 A 3/2013 - 81,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í

I. Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 2. 2013, č. j. KrÚ 11513/2013/ODSHI/12 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl ze dne 25. 9. 2012, č. j. MěÚ Litomyšl 36100/2012 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl žalobce uznán vinným spácháním přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích, dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a c) a § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném v době spáchání přestupku (dále jen „zákon o přestupcích“), jakož i dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění platném v době spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“). Stíhaného jednání se měl žalobce dopustit tím, že dne 3. 8. 2012 ve 13 : 37 hodin na silnici č. I/35 za obcí Litomyšl ve směru na obec Svitavy, jako řidič osobního vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec

o více jak 30 km/hod, neboť mu byla naměřena rychlost 128 km/hod, tedy při zvážení možné odchylky měřicího zařízení, po odečtení 3% tolerance, mu byla jako skutečná nejnižší naměřena rychlost 124 km/hod, přičemž se stejného přestupku dopustil již 25. 5. 2012, čímž porušil ust. § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu. Za to byla žalobci uložena podle § 125c odst. 4 písm. d) a odst. 5 zákona o silničním provozu a § 11 odst. 1 písm. b), c) a § 12 odst. 1 zákona o přestupcích pokuta ve výši 4.000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu 2 měsíců. Žalovaný neshledal v prvostupňovém rozhodnutí, jakož i v řízení, které mu předcházelo, vady, které žalobce namítal ve svém odvolání. Žalovaný konkrétně konstatoval, že projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce a jeho právního zástupce proběhlo za splnění podmínek ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, při seznámení s podklady rozhodnutí byla poskytnuta lhůta odpovídající ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný odmítl námitky žalobce, neboť nebylo provedeno dokazování mimo jednání a nebyl ani nezákonně užít úřední záznam. Výslechu policistů a svědků nebylo třeba a materiální stránka přestupku byla naplněna.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce blanketní žalobou ze dne 5. 11. 2012, doplněnou dne 17. 4. 2013. Žalobce zejména namítal, že omluva z jednání byla řádná, projednání přestupku přitom proběhlo v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce, ačkoli k tomu nebyly splněny zákonné podmínky. Namítal rovněž vady dokazování (nesprávný postup při dokazování, neprovedení některých důkazů, jakož i, že dokazování neproběhlo v řádné formě). Nesprávně byla posouzena materiální stránka přestupku. Žalovaný se nezabýval některými odvolacími námitkami žalobce a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[3] Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 16. 7. 2013, č. j. 53 A 3/2013 – 81, žalobu jako nedůvodnou zamítl (dále „napadený rozsudek“). V odůvodnění především odkázal na podrobná odůvodnění rozhodnutí žalovaného, ale i správního orgánu I. stupně a dále uvedl, že žalovaný se vypořádal se všemi odvolacími důvody, je zcela zřejmé, jak žalobcovy námitky hodnotil a o která zjištění opřel své závěry. Předvolání k jednání nařízenému na 25. 9. 2012 bylo doručeno do vlastních rukou žalobce dne 17. 9. 2012, omluva byla doručena dne 26. 9. 2012. Žalobcem tvrzený e-mail ze dne 21. 9. 2012 nebyl ve spise obsažen a samotné jeho předložení dne 4. 2. 2013 nedokládá, že byl skutečně odeslán na adresu správního orgánu prvního stupně, jak je v něm uvedeno. I kdyby správní orgán I. stupně e-mail obdržel, pak podání doručené dne 26. 9. 2012 není doplněním ve smyslu ust. § 37 odst. 4 správního řádu, neboť jde o jiné podání. I kdyby byla omluva včasná, nešlo by o omluvu z důležitého důvodu, neboť mj. plná moc byla jednateli zástupce žalobce udělena v době, kdy již byl na tvrzené dovolené, a bylo zřejmé, že se nebude moci jednání účastnit. Žalobce mohl oslovit někoho jiného. Zmocněnec, rozhodl-li se zastoupení převzít, byl povinen učinit maximum pro řádné zastoupení žalobce někým jiným. Pokud tak neučinil, je zde důvodné podezření, že omluva z jednání právě z důvodu dovolené je pokusem o prodloužení řízení. Je především na přestupci, aby si zjistil, zda omluva byla přijata (i proto jsou na předvolacím formuláři patřičné kontaktní údaje). Nebyla zde ani ustálená praxe správního orgánu prvního stupně, či cokoli dalšího, o čem by žalobce mohl opřít očekávání, že taková omluva bude přijata.

[4] Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku dále uvedl, že výslech policistů provádějících měření nebyl nutný a správní orgány neměly povinnost ho provést, neboť

pokračování

z ostatních důkazních prostředků, zejména z fotodokumentace bylo jednání žalobce prokázáno bez důvodných pochybností. I když žalovaný výslovně necitoval žalobcem namítanou judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, podstatné je, že obsahově podrobně reagoval (na námitku nepoužitelnosti úředních záznamů). V prvostupňovém rozhodnutí je uvedena věta, podle níž správní orgán využil i důkaz provedený mimo ústní jednání, avšak tato věta neodpovídá protokolu o tomto jednání, kde je uvedeno, že dokazování bylo provedeno při jednání a uvedená věta je zjevnou chybou. Protokol o jednání je zpracován náležitě, s odkazy na čísla listu a popisem té které listiny či důkazního prostředku. V dané věci nebyly žalobcem uvedeny žádné konkrétní skutečnosti, které by zpochybnilly správnost měření rychlosti provedeného proškolenými policisty. Naplnění materiální stránky stíhaného jednání bylo podle krajského soudu řádně odůvodněno. Soud připomněl, že skutkové podstaty přestupků jsou v zákoně formulovány tak, že jednáním, které naplňuje formální znaky, jsou naplněny i znaky materiální; pouze ve výjimečných případech, kdy konkrétní stupeň nebezpečnosti neodpovídá ani nejlehčím běžně se vyskytujícím jednáním, naplňujícím formální znaky přestupku, tomu tak není. O takový případ se však nejednalo, neboť žalobce překročil rychlost o 34 km/h, na frekventované silnici I. třídy v pátek odpoledne, čím ohrozil sebe i okolí. Žalobce v odvolání výslovně potvrdil, že rychlost překročil na silnici I. třídy, a tvrzení o překročení rychlosti v polích je podle soudu účelové a je vyvráceno provedenými důkazy. Ze všech těchto důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti výše označenému rozsudku krajského soudu kasační stížnost, z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) zákona č. 150/2012 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele soud ani žalovaný správní orgán, včetně správního orgánu prvního stupně nepostupovaly v souladu se zákonem, a neprovedly důkazy postupem předjímaným zákonem, a z takto opominutých a falsifikovaných důkazů vyvodily závěr o vině žalobce. Soud ani správní orgány nepostupovaly v souladu se zákonem. Naopak v rozporu se zákonem, zamezily právu na spravedlivý proces, zamezením výběru obhájce a jeho přístupu na jednání a neprokázaly naplnění skutkové podstaty přestupku v oblasti materiálního korektivu.

[6] Soud i správní orgány podle stěžovatele zaměňovaly pojmy „důkazní prostředek“, „důkaz“ a „pramen důkazu“, resp. mezi nimi nerozlišovaly. Žalovaný, stejně jako správní orgán prvního stupně dospěl zcela nekriticky k tomu, že přestupek je průkazně zadokumentován, aniž bylo provedeno dokazování, byť v nepřítomnosti obviněného ohledáním (dle stěžovatele vypadlo slovo „prostřednictvím“) důkazních prostředků. Žalovaný a i správní orgán prvního stupně tedy nevychází z provedených důkazů, jelikož žádné důkazy neprovedl. Správní orgán I. stupně ani listiny nečetl, nezaznamenal jejich obsah do protokolu. Žádný z těchto listinných a jiných důkazů nebyl tedy proveden. Ani jeden z písemných dokumentů nebyl proveden jako důkaz a video či jakékoliv fotografie nebyly ohledány v souladu se zákonem, protože správní orgán I. stupně se ani nenamáhal takovýto důkaz provést. Byl tak porušen čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), resp. § 2 odst. 2 správního řádu. Způsob provedení důkazů a jeho výsledek je zcela nepřezkoumatelný. Ani fotodokumentace, kterou soud odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu označil za privilegovaný důkazní prostředek, nebyla provedena jako důkaz. Důkazy nebyly provedeny a stěžovatel se nemá jak vyjadřovat k provedeným důkazům.

[7] Stěžovatel připomněl, že úřední záznam je jednostranným úkonem orgánu veřejné moci a dokazování nemůže spočívat jen na úředních záznamech, je-li možné vyslechnout svědka (stěžovatel zde odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115, na rozsudek ze dne 21. 6. 2007, č. j. 1 As 16/2007 – 106, jakož i a rozsudek ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008 – 67, (citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz); odkázal i na nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, (všechna citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>). Stěžovatel se dovolával obsahu ustanovení § 158, § 314d odst. 2 a § 158 odst. 3 a 6 zákona ř. 141/1961 Sb., trestní řád ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „trestní řád“), podle něhož je k důkaznímu užití úředního záznamu nutný souhlas obviněného, avšak stěžovatel takový souhlas nedal. Nejvyšší správní soud podle stěžovatele vymezil prioritu prvotního důkazu - výslechu policisty jako svědka, před úředním záznamem. Stěžovatel zde odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 – 73, o významu úředního záznamu o vysvětlení podaném podle ust. § 61 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“), podle něhož se relevance případné svědecké výpovědi vyhodnocuje právě na základě úředního záznamu. Správní orgán přesto nepředvolal policisty ke svědecké výpovědi (stěžovatel zde mj. odkázal na čl. 6 odst. 1 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dále jen „Úmluva“). „Důkazy“, které nebyly provedeny v souladu se zákonem, nelze fakticky za důkazy považovat a rozhodnutí opřené o nezákonné důkazy je podle stěžovatele nezákonné.

[8] Pouhé sepsání důkazních pramenů, které nebyly provedeny jako důkazy, zakládá nepřezkoumatelnost „*správní úvahy*“ a v řízení před soudem jde o nezákonné rozhodnutí. Stěžovatel připojil jako pramen důkazu známý černobílý obrázek, který lze vyložit jako důkaz zobrazení buď dvou k sobě obrácených tváří anebo důkaz zobrazení poháru; nebyl-li důkaz proveden, nemůže stěžovatel v postavení obviněného vědět, co je důkazem, neboť je potřeba provést dokazování, v němž je třeba náležitě popsat předmět a výsledek ohledání (stěžovatel odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 2. 1995, sp. zn. 6 A 4/94). Stěžovatel připomněl vztah presumpce neviny a věrohodnosti důkazu (nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11). V dané věci byla podána písemná výpověď policisty, který však nebyl vyslechnut jako svědek, čímž byl porušen čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy. Písemným oznámením jakéhokoliv oznamovatele by byla v rozporu s čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 2 Úmluvy presumována vina.

[9] Správní orgán tím, že neprovedl ohledání fotografie, které by následně popsal (takto), porušil právo stěžovatele vyjádřit se ke skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu. Důkazní prostředek byl falsifikován, protože nebylo provedeno ohledání pramene důkazu předjímaným způsobem (§ 54 správního řádu). U fotodokumentace nebyl ohledán samotný originální pramen důkazu – digitální záznam, ačkoli sám výrobce „předjímá“ jediný originální pramen důkazu „*digitální fotografii na pevném disku radarového měřiče a opatřenou digitálním razítkem*“. O výstupu z tiskárny nikde nehovoří. Správní orgán měl z úřední povinnosti (§ 50 odst. 3 správního řádu) zkoumat, zda nedošlo k falsifikaci důkazu, která je možná i vadou přístroje, kdy k fotografii mohou být v automatickém či manuálním režimu přiřazeny jiné údaje o rychlosti. Stěžovatel popírá, že by jel nepřiměřenou rychlostí. Správní orgány jednaly *ultra vires*, provedly deformaci důkazu samotného, kdy z uvedených prokazatelných skutečností ohledáním dovodily extenzivní

pokračování

závěry o události samotné. Soud deformaci potvrdil a řízení je zatíženo nezhojitelnou vadou.

[10] U „úředního měření“ je podle stěžovatele potřeba prokázat správnost postupu měření uvedeného v návodu k obsluze. Závěry žalovaného ve vztahu k úhlu měření, se kterými se ztotožnil i soud, nemají oporu ve spisech, jsou s nimi v rozporu a porušují ustanovení zákona o řízení. Vozidla totiž vždy nějaký úhel svírají. Nebyl ani prokázán styl jízdy služebního vozidla, k němuž se stěžovatel nemohl vyjádřit. Styl jízdy ovlivňuje měření a prokázat jej lze pouze videozáznamem. Soud se nezabýval námitkou, že nesmyslné koordináty GPS napovídají manipulaci se záznamem či špatnému měření, anebo poruše, jelikož bylo zaznamenáno místo, které je nejméně 16 m od silnice, a místo měření tak nelze dále určit. Z jednání žalovaného je patrná snaha o neprovedení jakéhokoliv „namítaného důkazu“, což podle stěžovatele napovídá, že na důkazním prostředku je něco v nepořádku. Nebylo-li provedeno zkoumání dokazováním, nemá stěžovatel jak namítat, konkrétní důsledky vznesených námitek na správnost měření. Návod k obsluze je navíc součástí pramene důkazu, avšak tento návod absentuje a jde o opomenutý důkaz, bez něhož nelze prokázat správnost měření. Nebylo prokázáno, že úřední měření proběhlo v souladu se zákonem (stěžovatel odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45). K fotografii stěžovatel uvedl, že ohledáním audiovizuálního záznamu je jeho promítnutí (bod 21 usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 - 82).

[11] Rozhodnutí vydaná v této věci zaměňují fotografii jako pramen důkazu a fotografii jako součást ohledání samotného. Do protokolu je třeba vše zaznamenat písemně, proces dokazování (§ 51 až 56 správního řádu) nelze obcházet. Stěžovatel odmítl argument žalovaného a soudu, že se mohl vyjádřit u policie, tedy kdesi na silnici na kapotě vozidla, bez předjímaného poučení o právu na právní pomoc (§ 2 odst. 2 správního řádu a čl. 37 odst. 2 Listiny). Projednávání trestního obvinění proběhlo v rozporu s Listinou a čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy. Vyjádření při výkonu policejní činnosti je irelevantní, neboť neprobíhá formalizované správní řízení.

[12] Požadavek rychlosti řízení nelze nadřadit zásadě materiální pravdy (rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2005, 5 As 22/2004 - 52). Soud podle stěžovatele nesprávně a účelově vyložil rozbor formy dokazování a nevzal v úvahu, že forma provedení listinného důkazu vždy závisí na konkrétní situaci. Ve správním řízení, kdy se dokazování provádí při ústním jednání, musí správní orgán provést dokazování ze zákonného pramene důkazu, předjímaným důkazním prostředkem; dokazování musí být provedeno dle ust. § 51 až 56 správního řádu. Protokol o ústním jednání neobsahuje popis přímého pozorování a nebyl náležitě popsán předmět a výsledek ohledání (body 22 a 23 usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 - 82, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 2. 1995, sp. zn. 6 A 4/94). Úkon musí být vyložen výstižně, aby se obviněný měl možnost se vyjádřit. Správní orgány i soud postupovaly v rozporu s právem na spravedlivý proces.

[13] Ve vztahu k materiální stránce přestupku byla pominuta relevantní judikatura a byly dovozeny nezákonné závěry. Krajským soudem citovaný rozsudek NSS ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011 - 77, nebyl publikován a soud jej užil bez ohledu na kontext, neboť v tehdy projednávané věci bylo jednání prokázáno fotografiemi, ale v nyní projednávané věci

vychází soud i správní orgány z neprokázaných domněnek. Materiální stránku je třeba prokázat s ohledem na místo a čas (rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, rozsudek 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 - 50, či citovaný rozsudek ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011 - 77). Protože došlo k falsifikaci důkazu nedodržením metody měření, nemohlo dojít k naplnění skutkové podstaty přestupku, i kdyby stěžovatel nedovolenou rychlostí jel.

[14] Omluva z ústního jednání byla posouzena bez ohledu na námitky stěžovatele. Soud nekriticky přijímá vyjádření žalovaného o obsahu telefonního hovoru, které je účelové, s cílem zmařit jakoukoli omluvu. Správní orgán měl údajně nespecifikované informace volajícího vyspecifikovat; je s podivem, proč urychleně rozhodl, aniž by počkal na případnou možnou omluvu. Tento postup porušuje právo na spravedlivý proces, zásadu zákonnosti správního řízení, zásadu zákazu zneužití správního uvážení, zásadu uplatňování pravomoci v souladu s jejím účelem, zásadu ochrany dobré víry, zásadu individuálního posouzení každé věci, zásadu legitimního očekávání, zásadu materiální pravdy, zásadu užitečnosti a vstřícnosti veřejné správy, zásadu veřejné správy jako služby veřejnosti a zásadu nestrannosti veřejné správy (§ 2 odst. 1, odst. 2, odst. 3 odst. 4, § 3, § 4 odst. 1 a § 7 odst. 1 správního řádu). Soud totiž bere za prokázané tvrzení správního orgánu, že nedostal od žalobce e-mail, telefonický hovor byl nesrozumitelný, rozhodnutí bylo sepsáno hned po jednání, bez objektivní možnosti jakkoliv se omluvit, např. z důvodu autonehody a nadto se správní orgán odmítl zabývat doručeným potvrzením. Výtisk e-mailu byl *a priori* prohlášen za falsifikát, aniž by žalovaný uvedl důvody. K porušení legitimního očekávání došlo tím, že soud se odmítl zabývat argumentací stěžovatele rozhodnutími jiného správního orgánu ve věci téhož účastníka. Soud podle principu *v pochybnostech ve prospěch* (nález ÚS ze dne 27. 3. 2003, sp. zn. IV. ÚS 690/01) nemohl rozhodnout zcela protichůdně.

[15] Stěžovatel namítl, že odklad jednání požadoval ze zřejmých důvodů a prokázal jej letenkou, kdy úvahy správního orgánu i soudu, že jde o obstrukční jednání neprokazující, že se skutečně nacházel mimo republiku, je mimo jakékoli rozumné uvažování s ohledem na to, že ve správním řízení šlo o sankci 4.000 Kč a za letenku bylo zapláceno 25.000 Kč. Úvahy soudu o kolapsu správního a soudního systému nemohou z hlediska spravedlivého procesu obstát. Šlo by o bezpráví, hospodárnost řízení by byla postavena nad základní lidská práva.

[16] Stěžovatel zdůraznil, že učinil vše, co mohl, aby omluva byla předána, byl zaslán e-mail, nechal zatelefonovat a omluvit se z jednání. Dotyčný úředník hledal spis a e-mail a potvrdil do telefonu, „že se tak stalo“. Následně byla doručena písemná omluva zmocněnce. Existují zde dvě protichůdná tvrzení a soud bezdůvodně potvrdil, že jednání správního orgánu bylo v souladu se zákonem a nechal bez povšimnutí, že správní orgán využívá skutečnosti, že e-mail i obsah rozhovoru je v dané věci neprokazatelný; pak bylo na správním orgánu, aby obsah rozhovoru prokázal. Tvrzení o nesrozumitelnosti je minimálně velmi zvláštní a zejména jde o rozhodnutí na základě nezákonného řízení. Pochybnosti bylo třeba vyložit ve prospěch stěžovatele (nález ÚS ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11). Mohla být i vyslechnuta osoba, která rozhovor na straně žalovaného vedla. Není důvod odmítnout pravost běžně užívaného vytištění e-mailové komunikace, pokud není falsifikace prokázána. E-mail byl nadto stěžovatelem potvrzen v zákonné lhůtě. Tvrzení o nepřijetí e-mailu je nevěrohodné. Soud však potvrdil tento *ultra vires* postup na základě domněnek, které se snaží navodit nevěrohodnost stěžovatele a jeho zástupce. Postup dle ust. § 37 odst. 4 správního řádu by nebylo možné použít pouhým nepřebíráním e-mailu s tím, že nebyla

pokračování

doručena. Soud zatížil své rozhodnutí vadami, na něž pamatuje § 103 odst. 1, písm. b) s. ř. s. a zejména též vadou nepřezkoumatelnosti, pokud napadené (nepřezkoumatelné) rozhodnutí žalovaného nezrušil.

[17] Závěr o pozdní omluvě je v rozporu s judikaturou (rozsudky zdejšího soudu ze dnů: 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 - 66, 13. 9. 2007, č. j. 7 As 34/2007 - 56, 17. 8. 2011, č. j. 9 As 43/2011 - 67), neboť omluva nemusí nutně vždy události předcházet. Důležitost důvodu omluvy je třeba zkoumat objektivně, a nikoli ryze formalisticky a svévolně, neboť stěžovatel objednal zájezd před doručením předvolání (stěžovatel odkázal opakem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2001, sp. zn. 22 Cdo 2591/99, publikováno jako C 265, Sv. 3 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná z: www.nsoud.cz). Podpůrné argumenty soudu (předmět podnikání právnické osoby vybrané k zastupování a absence právního vzdělání jednatele této společnosti) jsou nepřezkoumatelné. Je zarážející, že byl zástupce takto lustrován, nadto ani pracovníci správního orgánu nemají právní vzdělání. Účelem takového úkonu je pouze dehonestace účastníka řízení a je tak obcházen smysl a účel požadavků práva na spravedlivý proces. Soud však zaměnil předmět podnikání dle obchodního rejstříku s živnostenskými oprávněními, kdy společnost se silničním provozem zabývá a nabízí pojištění proti pokutám. Tato vada postupu soudu (dehonestace bez opory ve spisech) je vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (vztahovala se k projednání věci bez přítomnosti stěžovatele). Měření je záležitostí technickou, teprve důsledkem takto provedeného dokazování jsou závěry právní, které nejméně na prvním stupni správního řízení provedla osoba bez právního vzdělání.

[18] Podle stěžovatele je vyloučeno, aby rozhodnutí bylo písemně vyhotoveno hned po jednání tak, aby nemohlo být reagováno na následně doručené podání stěžovatele (§ 71 odst. 2 písm. a) správního řádu), protože obvykle jsou podání doručována až jeden či dva dny po rozhodnutí. Stěžovatel znovu namítl asymetrii mezi hodnocením úkonů žalovaného a stěžovatele, kdy úkony byly vyloženy výhradně v neprospěch stěžovatele. Tím je naplněna nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů. Soud účelově vyložil závěry žalobce, kdy odmítl jím užití argumenty judikaturou Nejvyššího správního soudu, Nejvyššího soudu a Ústavního soudu a poté užil judikaturu, kterou vybral sám, kterou v některých případech (viz privilegovaný důkaz), vyložil zcela opačně, než měl. Ze všech těchto důvodů navrhl stěžovatel zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

II. Posouzení kasační stížnosti

[19] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté zdejší soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uvedl důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[20] Dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze „[z] důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.“

[21] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze „[z] důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“

[22] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) lze kasační stížnost podat pouze „[z] důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

[23] Kasační stížnost není důvodná.

II. a) K námitkám nesprávného právního posouzení

[24] Soud se nejprve zabýval těmi námitkami, které obsahově namítaly nesprávné právní posouzení. Nesprávného právního posouzení se měl soud (a předtím i správní orgány) dopustit při posuzování stěžovatelovy omluvy z jednání, resp. při posouzení možnosti konat jednání v nepřítomnosti stěžovatele.

[25] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatel převzal dne 17. 9. 2012 do vlastních rukou oznámení o zahájení řízení o přestupku, a současně předvolání k ústnímu jednání na den 25. 9. 2012. Předvolání obsahuje poučení o možnosti navrhnout důkazy a vyjadřovat se k nim, o právu nahlížet do spisu, vyjadřovat se ke skutečnostem, které jsou předvolanému kladeny za vinu, o právu na zastoupení advokátem či jiným zmocněncem, jakož i o možnosti projednat věc v jeho nepřítomnosti (§ 74 zákona o přestupcích). Oznámení obsahuje popis stíhaného jednání (včetně údaje o výši překročené rychlosti uvedení místa, polohy, dne a času) a jeho právní kvalifikaci, odpovídající popisu stíhaného jednání a jeho kvalifikaci v následném prvostupňovém rozhodnutí (viz výše bod [1]). Popis jednání odpovídá i údajům o místě a času přestupku, jakož i výši překročené rychlosti, uvedeným v záznamu o podezření z přestupku, který byl po ztotožnění stěžovatele policisty sepsán na místě samém. Předvolání je opatřeno údajem o úplné poštovní adrese správního orgánu prvního stupně, ale je uveden i e-mail oprávněné úřední osoby, která věc projednává, jakož i číslo faxu a telefonu.

[26] Podle protokolu o ústním jednání dne 25. 9. 2012 správní orgán prvního stupně přestupek projednal téhož dne v nepřítomnosti stěžovatele, který obdržel předvolání v dostatečném předstihu před konáním ústního jednání, k němuž se však nedostavil. V protokolu je výslovně uvedeno, že správnímu orgánu nejsou známy důvody nedostavení se stěžovatele a do zahájení ústního jednání nebyla doručena žádná omluva. Protokol dále

pokračování

obsahuje označení listinných důkazů a jejich stručný popis (s uvedením označení, místa kde se ve spise nacházejí), z nichž správní orgán vycházel při svém závěru, že stěžovatel se dopustil stíhaného jednání a že naplnil skutkovou podstatu předmětného přestupku. Jde o oznámení o přestupku, úřední záznam o podezření z přestupku, záznam o přestupku s uvedením fotografií vozidla (jímž byl spáchán přestupek) a údajů o místě, čase a rychlosti vozidla, o ověřovací list radarového rychloměru a o výpis z evidenční karty řidiče. Správní orgán napřed uvořil tento výčet a popis označením „*listinné důkazy*“. Poté uvádí, že svůj závěr učinil na základě „*důkazních prostředků*“. Za protokolem se ve spise nachází rozhodnutí správního orgánu I. stupně, vydané téhož dne, jímž byl stěžovatel uznán vinným spácháním předmětného přestupku (viz výše bod [1]).

[27] Ve správním spise se dále nachází podání nazvané „*Sdělení k výzvě, omluva z jednání, potvrzení podání*“, které bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno dne 26. 9. 2012. V tomto podání Jiří Kocourek, označený jako jednatel společnosti FLEET Control s. r. o. sděluje, že byl v předmětné věci zmocněn stěžovatelem, aby se účastnil ústního jednání dne 25. 9. 2012. Dále je uvedeno, že se takto v pětidenní lhůtě potvrzuje omluva, která byla provedena dne 21. 9. 2012. Jednatel dále sděluje, že je do 20. 10. 2012 na dlouhodobě naplánované dovolené v Panamě a po příletu se jednání zúčastní; proto žádá stanovení nového termínu jednání. K podání je přiložena kopie plné moci pro zmíněnou společnost, která je datována dne, 18. 9. 2012, a je na ní uvedeno, že se týká podezření z přestupku, které je identifikováno odpovídajícím místem a časem stíhaného jednání a číslem jednacím MěÚ Litomyšl. Přiložena je i kopie rezervace letenky z Prahy do Panama City a zpět ze dne 25. 3. 2012 s odletem z Prahy dne 12. 9. 2012 v 10:15 a příletem do Prahy dne 20. 10. 2012. Přiloženo je i potvrzení o zaplacení letenky v ceně 25.628 Kč. Jde o kopie e-mailů s doručovací adresou kocourek@nechcipokutu.cz. Jméno cestujícího uvedeno není. Originál citované plné moci ze dne 18. 9. 2012, byl správnímu orgánu doručen společně s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí, podaným k poštovní přepravě dne 28. 11. 2012

[28] Výzvou doručenou dne 27. 1. 2013 byl zmocněnec stěžovatele vyzván žalovaným, aby ve lhůtě do pěti dnů doručil důkaz o svém tvrzení, že omluvu ze dne 21. 9. 2012 doručil správnímu orgánu prvního stupně. Správní orgán I. stupně dne 28. 11. 2012 sdělil (viz předkládací zpráva), že omluva ze dne 21. 9. 2012 nebyla správnímu orgánu prvního stupně vůbec sdělena ani doručena s tím, že „[k] telefonickému rozhovoru ze dne 26. 9. 2012 je nutné uvést, že ze strany volajícího šlo o celou řadu blíže nespecifikovaných informací, ze kterých nebylo možno učinit jednoznačný závěr, čeho se sdělované informace vůbec týkají“. V odvolání proto rozhodnutí správního orgánu I. stupně stěžovatel uvedl, že telefonát uskutečnil zástupce zmocněnce dne 26. 9. 2012, neboť zmocněnec se nacházel na opačném konci světa. Oprávněná úřední osoba měla omluvu akceptovat s tím, že je třeba ji zaslat písemně. V žalobě pak stěžovatel upřesnil, že hovor se uskutečnil dne 26. 9. 2012 od 10:08:56 hodin (viz i podrobný výpis hovorů na str. 45 p. v. spisu krajského soudu), a že oprávněná úřední osoba měla sdělit, že e-mail dorazil, ale je třeba do pěti dní zaslat jeho potvrzení.

[29] Dne 4. 2. 2013 bylo žalovanému doručeno podání zmocněnce stěžovatele, v němž uvádí, že omluvu ze dne 21. 9. 2012 „učinil“ e-mailem z adresy jiri@fleetcontrol.cz. Dále je uvedeno, že bratr zmocněnce (v době zmocněncova pobytu v Panamě) k žádosti zmocněnce telefonicky prověřil v čase nařizeného jednání, zda omluva dorazila. Oprávněná úřední osoba však měla sdělit, že e-mail nemá, „[a]však s ohledem na nevědomost účastníků telefonátu přesného data odeslání vznikl mezi těmito účastníky logický úsudek, že e-mail dosud nemusel být

postoupen oprávněné úřední osobě z podatelny.“ Dále se uvádí, že oprávněná úřední osoba sdělila, že takové podání je třeba ještě v pětidenní lhůtě potvrdit. K podání je připojen výtisk e-mailu, který měl být dne 21. 9. 2012 odeslán z e-mailu jiri@fleetcontrol.cz na e-mailovou adresu podatelny správního orgánu I. stupně. Přílohou e-mailu měla být podepsaná plná moc. V textu se uvádí, že zmocněnec se omlouvá z ústního jednání nařízeného na den 25. 9. 2012, neboť nyní tráví čas na zahraniční dovolené, naplánované a uhrazené s časovým předstihem, s tím, že se o jednání dozvěděl až nyní. Zmocněnec dále uvádí, že se vrací dne „21.10“, a žádá, aby byl o případném posunutí jednání informován na uvedený e-mail, neboť se často nemůže přihlásit k datové schránce.

[30] Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného *„[o] přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.“* V projednávané věci nebylo činěno sporným, že stěžovatel byl řádně k jednání předvolán, a že byl poučen o následcích pro případ, že by se k jednání nedostavil. Zpochybněn ani nebyl důvod omluvy. Stěžovatel však má za to, že jeho omluva splňovala požadavky zákona a projednání v jeho nepřítomnosti nebylo možné.

[31] Správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí po jednání, jemuž stěžovatel nebyl přítomen, avšak za situace, kdy neznal důvod nepřítomnosti stěžovatele (viz protokol citovaný výše v bodě [26]). Zástupce stěžovatele uvedl, že o své omluvě informoval správní orgán telefonicky až dne 26. 9. 2012 (viz mj. stěžovatelem předložený výpis hovoru; stěžovatel nedoložil, že telefonát proběhl v den a v čase ústního jednání, jak tvrdil v odpovědi ze dne 4. 2. 2013, jímž reagoval na výzvu žalovaného, aby omluvu doložil). Obsahem telefonátu byla dle stěžovatele informace o tom, že zástupce stěžovatele měl běžným e-mailem odeslaným dne 21. 9. 2012 na adresu podatelny správního orgánu I. omluvit nepřítomnost zástupce. Správní orgán I. stupně toto podání neeviduje a stěžovatel nedoložil odevzdání této omluvy k doručení. Stěžovatel podává rozporná tvrzení o tom, zda pověřená úřední osoba potvrdila či nepotvrdila doručení omluvy ze dne 21. 9. 2012 (viz výše bod [29]), kdy v žalobě uvedl, že přijetí bylo potvrzeno, ale v odpovědi na výzvu žalovaného sdělil, že pověřená úřední osoba sdělila, že omluvu nemá.

[32] Žalovaný za této situace nepochybil, dospěl-li k závěru, že správní orgán prvního stupně postupoval správně, když dne 25. 9. 2012 konal ústní jednání v nepřítomnosti zmocněnce stěžovatele, neboť se nedostavil bez omluvy. Podle ust. § 37 odst. 4 správního řádu je podání *„[m]ožno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.“* Stěžovatel však přes výzvu neprokázal, že se dne 21. 9. 2012 omluvil e-mailem. Stěžovatel se mylí, pokud tvrdí, že žalovaný protizákonně využívá skutečnosti, že e-mail a telefon není prokazatelný. Bylo na stěžovateli (chtěl-li dosáhnout toho, aby přestupek byl projednán v jiném termínu, za jeho přítomnosti, resp. přítomnosti zástupce), aby poslal náležitou omluvu, jejíž odeslání bude schopen doložit.

[33] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že krajský soud za této situace právem dovodil, že ani v případě včasné omluvy by nebylo možné dospět k závěru, že omluva je činěna z

pokračování

důležitého důvodu. Žalobce totiž udělil plnou moc zmocněnci dne 18. 9. 2012, tedy v době, kdy již jeho jednatel byl na dovolené a tudíž bylo zřejmé, že se jednání nebude moci zúčastnit. Žalobce přitom měl možnost oslovit někoho jiného. Pokud se zmocněnec rozhodl zastoupení převzít, byl povinen učinit maximum pro řádné zastoupení žalobce a v případě nepřítomnosti jednatele v ČR měl zajistit k zastupování jinou fyzickou osobu – např. zaměstnance společnosti. Pokud tak neučinil, nabízí se zcela důvodné podezření, že zmocnění právnické osoby s jednatelem na zahraniční dovolené a omluva z jednání právě z důvodu této dovolené jsou pokusem o protažení jednání. Pokud žalovaný výslovně nereagoval na předloženou listinu dokládající úhradu letenky, nejedná se o vadu způsobující nezákonnost rozhodnutí, závěry žalovaného by totiž byly shodné. Provedení úhrady ještě neznamená, že později letenka nebyla zrušena, případně pře-rezervována, či že namísto jednatele zmocněnce letěla jiná osoba. Tvrzený telefonát je pak zcela bezpředmětný, neboť byl učiněn až po jednání, nejedná se o zákonem předpokládanou formu omluvy. I v případě, že by omluva byla telefonátem činěna a za omluvu považována, nebyla by tato omluva důvodná. Proti těmto závěrům krajského soudu nemá zdejší soud z hlediska rámce vymezeného pro své rozhodování výhrady.

[34] Tyto závěry jsou v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu. Nešlo totiž o situaci, kdy by byla učiněna následná náležitá omluva s určitým odůvodněným časovým odstupem po události, která bránila obviněnému z přestupku v účasti u ústního jednání, jak tomu bylo ve věci rozhodované rozsudkem ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 - 66, na nějž poukázal stěžovatel (viz výše bod [17]). Zástupce stěžovatele se v nyní projednávané věci opožděně omlouval z důvodu, který znal předem, přičemž nešlo o důležitý důvod bránící účasti, neboť se mohl buď jednání zúčastnit sám, anebo zvolit jiného zástupce, který zrovna nebude čerpat dovolenou na zotavenou. Argumentaci stěžovatele nepodporují ani odkazy (bod [17]) stěžovatele na další rozhodnutí. V rozsudku ze dne 13. 9. 2007, č. j. 7 As 34/2007 - 56 zdejší soud konstatoval, že advokát omluvu nepodal v souladu se zásadami řádného výkonu advokacie a že ani nešlo o omluvu náležitou (advokát poslal omluvu v den jednání jen tak, že ji podal k poštovní přepravě, aniž by užil jiných dostupných prostředků komunikace a sám se k jednání rovněž nedostavil). V rozsudku ze dne 17. 8. 2011, č. j. 9 As 43/2011 - 67 zase šlo o situaci, kdy byl žalobce i přes pracovní neschopnost schopen učinit omluvu ještě před nařízeným jednáním, a nebyl proto důvod považovat za bezodkladnou omluvu až omluvu následnou. Rozsudek Nejvyššího soudu 23. 2. 2001, sp. zn. 22 Cdo 2591/99 se pak týkal výkladu § 101 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění platném do 31. 12. 2000, dále „o. s. ř.“, kdy bylo konstatováno, že zájezd objednaný po doručení předvolání není z hlediska občanského soudního řízení důležitým důvodem bránícím účasti, z čehož však mj. automaticky neplyne, že zájezd pořízený zástupcem před doručením předvolání automaticky je takovým důležitým důvodem, protože, mj. je zde možnost volby zástupce, který takovou překážku nemá; Navíc pojmy „*náležitá omluva*“ (§ 74 odst. 1 správního řádu) a „*žádost [žádající] z důležitých důvodů o odročení*“ (§ 101 odst. 2 o. s. ř.) nelze ztotožňovat. K dalším námitkám zdejší soud konstatuje, že stěžovatel se mýlí, uvádí-li, že jeho zástupce byl dehonestován a zárážejícím způsobem lustrován. Krajský soud totiž takto jen posuzoval zákonný znak „*náležitá omluva*“ (§ 74 odst. 2 zákona o přestupcích). Závěry krajského soudu (viz bod [33]) jsou přiléhavé.

[35] Stěžovatel se rovněž mýlí, má-li za to, že omluva byla posouzena v rozporu se zásadami správního řízení (odkazy na § 2 odst. 1, odst. 2, odst. 3 odst. 4, § 3, § 4 odst. 1 a § 7 odst. 1 správního řádu). Nešlo totiž o to, že by byl jím předložený výtisk označen za

falsifikát, nýbrž o to, že stěžovatel nebyl ani na výzvu schopen prokázat jeho odeslání. Stěžovatelova argumentace rozhodnutím jiného správního orgánu (Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 22. 2. 2013) není dokladem ustálené praxe při posuzování toho, zda je omluva náležitá, již jen proto, že tento znak je vždy posuzován z hlediska okolností konkrétního případu a též proto, že zavedená praxe musí mít znak stejného, dlouhodobě opakovaného rozhodovacího postupu. Stěžovatelem předložené rozhodnutí bylo navíc vydáno až poté, co v nyní projednávané věci rozhodl správní orgán I. stupně. Stěžovateli nemohlo na základě později vydaného rozhodnutí vzniknout legitimní očekávání, že jeho postupy jsou náležité. Ve věci rozhodované nálezem Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2003, sp. zn. IV. ÚS 690/01 ministerstvo nezačalo z moci úřední řízení předvídané zákonem a tím porušilo legitimní očekávání založené na zákonu. Nyní ovšem takové očekávání ohledně výkladu § 37 odst. 4 správního řádu a § 74 odst. 2 zákona o přestupcích nemohlo stěžovateli vzniknout, a to se shora uvedených důvodů.

[36] Zdejší soud proto uzavírá, že krajský soud se při posuzování dodržení podmínek ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích nedopustil nesprávného právního posouzení a projednání věci bez přítomnosti stěžovatele nelze hodnotit jako odnětí práva na řádné projednání věci.

[37] Stěžovatel rovněž namítal nesprávné posouzení materiálního stránky stíhaného jednání (bod [13]), tedy existenci právní vady ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích je přestupkem „[z]aviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně“. Pojem přestupku v sobě spojuje jak naplnění formálních znaků, tak znaků materiálních. Jak však plyne z rozsudku zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45, obecně platí, že při naplnění formálních znaků jednání, jež je zákonem označeno za přestupek, jsou v běžně se vyskytujících případech naplněny i znaky materiální, neboť již naplněním daných formálních znaků je ohrožen či porušen zájem společnosti. Aby tomu tak nebylo, musely by v daném případě existovat významné okolnosti či zvláštnosti případu, které takový závěr vylučovaly. Podle názoru zdejšího soudu tomu tak ve stěžovatelově případě nebylo. Překročení nejvyšší povolené rychlosti o více než 37 % při běžném denním provozu je natolik významné, že samo o sobě porušuje společenský zájem na dodržování pravidel silničního provozu a na bezpečnosti tohoto provozu. Takto závažné porušování pravidel silničního provozu nelze tolerovat. Krajský soud konstatoval, že stěžovatel podle správních orgánů překročil rychlost o 34 km/hod, čímž ohrozil sebe i okolí (správní orgán I. stupně), a učinil tak na pozemní komunikaci spojující Hradec Králové s Brnem a Olomoucí v pátek v 13 : 37 hodin, tedy na značně frekventované komunikaci v pátek odpoledne, tedy v čase, který je obecně spojovaný se zvýšeným provozem na pozemních komunikacích. Krajský soud se s tímto hodnocením ztotožnil a zdejší soud konstatuje, že jde o závěr, který je v souladu s § 2 odst. 1 zákona o přestupcích.

[38] Stěžovatel namítal, že závěr krajského soudu ve vztahu k materiální stránce odporuje judikatuře zdejšího soudu (viz bod [13]), avšak v projednávané věci byla konkrétní nebezpečnost stíhaného jednání posouzena s ohledem na místo a čas, kdy k němu došlo, přičemž tyto skutečnosti jsou patrné z fotodokumentace, takže byly naplněny intence stěžovatelem namítané judikatury, tak jak ji stěžovatel sám shrnul. Pro úplnost zdejší soud konstatuje, že i rozsudek ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011 - 77, je tak jako všechna ostatní

pokračování

rozhodnutí správních soudů dostupný z internetové adresy www.nssoud.cz. Ani tato námitka není důvodná.

[39] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ani při posuzování materiální stránky stíhaného jednání se krajský soud nedopustil nesprávného právního posouzení.

II. b) K namítanému nezákonnému postupu při zjišťování skutkového podstaty

[40] Stěžovatel dále namítal vadný postup při zjišťování skutkové podstaty, neboť podle jeho názoru nebylo provedeno dokazování (viz výše bod [6]) a neměl se tak ani k čemu vyjadřovat. „[O]bviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhnout důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. (§ 73 odst. 2 zákona o přestupcích). Podle ust. § 51 odst. 1 správního řádu platí, že „[k] provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek“ [O] ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výslechu svědka, výslechu znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol.) Protokol obsahuje zejména místo, čas a označení úkonů, které jsou předmětem zápisu, údaje umožňující identifikaci přítomných osob, vylíčení průběhu předmětných úkonů, označení správního orgánu a jméno, příjmení a funkci nebo služební číslo oprávněné úřední osoby, která úkony provedla (§ 18 odst. 1 a 2 správního řádu).

[41] Správní orgán sepsal o provedeném ústním jednání řádný protokol (viz výše jeho podrobný popis v bodě [26]). Provedené důkazy jsou řádně označeny a je přiblížen jejich obsah. Dokazování bylo tedy provedeno řádně. Krajský soud k této otázce mj. konstatoval, že ze správního spisu je zcela zřejmé, že dokazování bylo provedeno při jednání dne 25. 9. 2012. Jednotlivé důkazní prostředky jsou v protokole o jednání konkretizovány, včetně toho, jaká zjištění z nich vyplývají. Ze spisu zcela zřetelně vyplývá, že k žádnému dokazování mimo ústní jednání nedošlo. Správní orgán I. stupně zcela v souladu se zákonem v protokolu o jednání odůvodnil, proč jednání koná v nepřítomnosti žalobce jako obviněného z přestupku, dále pak specifikoval jednotlivé důkazní prostředky, jimiž provedl dokazování, a to označením a číslem listu, přičemž současně uvedl, jaká skutková zjištění z nich vyplývají. Nejvyšší správní soud konstatuje, že k tomuto závěru ohledně formálních hledisek dokazování nemá výhrady. Závěry stěžovatele, že k dokazování nedošlo, jsou ze shora uvedených důvodů mylné. Protokol sepsaný v dané věci správním orgánem I. stupně vyhovuje požadavkům stěžovatelem namítané judikatury (body 22 a 23 usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 – 82, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 2. 1995, sp. zn. 6 A 4/94). Rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2005, 5 As 22/2004 – 52, se výslovně týká správního řádu č. 71/1967 Sb., který v ust. § 32 odst. 1 správnímu orgánu ukládal povinnost „[z]jistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí“, podle nyní platné úpravy musí správní orgán postupovat tak „[a] by byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti“ (§ 3 správního řádu). Je jistě nepochybné, že povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nemůže ustoupit před zájmem na rychlosti řízení (viz námitka stěžovatele pod bodem [12]), avšak v projednávané věci tato situace nenastala a ustanovení správního řádu o postupu při dokazování byla respektována.

[42] Stěžovatel namítal nezákonné užití úředních záznamů jako důkazů a vadu řízení spatřoval i v tom, že nebyli vyslechnuti policisté, kteří záznamy o svém úkonu sepsali. Stěžovatelova argumentace však zcela odhlíží od toho, že úřední záznamy nebyly jediným listinným důkazem, o který správní orgán opřel svůj závěr, že stíhané jednání bylo prokázáno. Byly zde především listiny obsahující fotografie předmětného vozidla, s vyznačením údajů o aktuální rychlosti, čase a poloze vozidla, kdy na fotografiích je patrný i aktuální provoz na silnici. Stěžovatel věděl nejpozději dne 17. 9. 2012, kdy převzal oznámení o zahájení přestupkového řízení (viz bod [25]), jaké jednání je mu konkrétně kladeno za vinu a jak si má počínat při uplatnění svých práv. Pokud shromážděné důkazy (včetně ověřovacího listu měřiče rychlosti, záznamu o přestupku, který byl vyplněn na místě samém po ztotožnění stěžovatele) ve svém souhrnu prokazovaly stíhané jednání bez důvodných pochybností (§ 3 správního řádu) a nebyly mezi nimi ani rozpory či nesrovnalosti, neměl správní orgán I. stupně důvod z vlastní iniciativy provádět další dokazování. S požadavky stěžovatelem namítané judikatury (viz výše bod [7]) nebyl tento postup v rozporu (rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115, rozsudek ze dne 21. 6. 2007, č. j. 1 As 16/2007 – 106, jakož i rozsudek ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008 – 67). Stěžovatel ani nebyl dotčen na svém právu garantovaném čl. 6 odst., 1 písm. d) Úmluvy, neboť měl zachovánu možnost navrhnout důkazy, včetně výsledku policistů, avšak tuto možnost nevyužil, přestože byl v předvolání o svém právu řádně poučen. Nález Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, se pak týká situace, kdy nebyl obviněný řádně předvolán k ústnímu jednání a na danou otázku proto nedopadá. Stejně tak jsou liché argumenty stěžovatele ve vztahu k úřednímu záznamu o podaném vysvětlení podle trestního řádu či zákona o policii, neboť obsahem úředních záznamů užitých k prokázání stíhaného jednání nebylo zachycení „výpovědi“ či „vysvětlení“, které by stěžovatel v této věci podal. Nado to úprava v trestním řádu na danou věc nedopadá, neboť šlo o řízení vedené podle zákona o přestupcích a správního řádu (§ 51 zákona o přestupcích). V rozsudku NSS ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 – 73 (viz zejména jeho bod 31) pak byla mj. potvrzena aplikovatelnost ust. § 137 odst. 4 správního řádu na přestupkové řízení. Záznam o podaném vysvětlení nelze v přestupkovém řízení použít jako důkazní prostředek, což se však nestalo.

[43] Další vadu řízení spatřoval stěžovatel v tom, že v případě fotografie nebyl ohledán originální pramen důkazu (viz výše bod [9]) – digitální fotografie na pevném disku, opatřená časovým razítkem. K takovému postupu nebyl důvod, neboť ze shromážděných důkazních prostředků neplynulo nic, co by zpochybňovalo správnost a korektnost informací zachycených na listinném důkazu – fotografii s údaji o čase, rychlosti a místě výskytu předmětného vozidla (vozidlo bylo fotografováno při jízdě na silnici). Nebyl důvod zkoumat, zda nedošlo k falsifikaci důkazu. Námitka neuvedení skutečné polohy vozidla uplatněná ve správní žalobě (dle stěžovatele nově), byla popsána jako rozdíl „mezi skutečně postavenou silnicí“ (dle katastrální mapy, a map google.com a mapy.cz) a naměřeným bodem, nesvědčila o falsifikaci důkazu. Správný a řádný způsob měření byl Policií ČR doložen jednak zmíněnými fotografiemi, dokladem o tom, že policisté provádějící měření byli v obsluze rychloměru, kterým bylo provedeno měření, řádně proškoleni a k rychloměru byl doložen i ověřovací list. Krajský soud konstatoval, že pořízená fotodokumentace je stěžejním důkazem. Podle zdejšího soudu je však zřejmé, že o privilegovaném postavení fotodokumentace pořízené Policií ČR lze hovořit jen a pouze v kontextu sporu o to, zda lze měření rychlosti vozidel na pozemních komunikacích přenést bez zákonného zmocnění na jiný subjekt než je policie či obecní policie (rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2008, č. j. 7As

pokračování

39/2007 – 66, viz též bod 32 rozsudku ze dne 22. srpna 2013, č. j. 1 As 45/2013 – 37). V jiném smyslu fotodokumentace pozici privilegovaného důkazu nemá. Stěžovatel odmítl argument, že se mohl k důkazům vyjádřit, neboť taková možnost byla jen na místě samém, bez poučení o právu na právní pomoc (viz bod [11]; § 2 odst. 2 správního řádu, čl. 37 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy). Tento argument však pomíjí, že stěžovatel byl v listině, kterou převzal dne 17. 9. 2012, seznámen s tím, jaké konkrétní jednání je mu kladeno za vinu, jakož i o právu na právní pomoc, stejně jako o právu nahlížet do spisu atd. (viz výše bod [25]). Stěžovatelem namítaná ustanovení správního řádu, Listiny a Úmluvy tak porušena nebyla a práva zde garantovaná byla respektována.

[44] Pochybnosti o korektnosti měření stěžovatel opřel o závěry žalovaného ve vztahu k tzv. úhlu měření. Stěžovatel totiž v odvolání namítal, že nebyl dodržen návod k obsluze, pročez je třeba vyslechnout policisty, neboť je-li úhel měření vyšší než 8°, je měření nepřesné. Tuto námitku vnesl stěžovatel ve vztahu k prokázání materiální stránky. Žalovaný se s touto námitkou vypořádal (pochopitelně) právě z hlediska potřeby doplnit dokazování o výslech policistů (styl jízdy, poloha vozidel). Uvedl přitom, že z fotodokumentace plyne, že fotografie stěžovatelem řízeného vozidla byla pořízena z jedoucího služebního vozidla Policie ČR a obě vozidla jedou za sebou, a „[ž]ádný úhel spolu vozidla nesvírají“. Stěžovateli je třeba dát za pravdu, že vozidla spolu vždy nějaký úhel svírají [situace popsaná žalovaným svědčí o úhlu 180°], avšak z kontextu tohoto sdělení je zřejmé, že žalovaný se vyjadřoval k tomu, že provedené důkazy nesvědčí o důvodné pochybnosti, že by naměřená rychlost byla ovlivněna nevhodnou vzájemnou polohou měřícího a měřeného vozidla, takže namítanou pochybnost není třeba odstraňovat doplněním dokazování o výslech policistů. Ani ze stěžovatelem připomínaného rozsudku zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, neplyne, že zákonnost průběhu měření bylo třeba doplňovat dalším důkazem (např. návodem k obsluze). Správní orgány vyšly z fotodokumentace, opatřené údaji o rychlosti vozidla, která byla předložena ve formě listinného důkazu (nešlo o audiovizuální záznam, jako tomu bylo ve stěžovatelem namítaném usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 - 82). Ohledání tak nebylo za daných okolností nutno provádět (srov. § 54 ve srovnání s § 53 správního řádu). Lze shrnout, že správní orgán I. stupně nepochybil, vyšel-li z citovaných důkazních prostředků, a dospěl k závěru, že stěžovatel přestupek mu kladený za vinu spáchal, a ze spisu vyplýval toliko obecný nesouhlas stěžovatele se spácháním přestupku (viz oznámení přestupku ze dne 11. 8. 2012), když konkrétní námitky, ani důkazní návrhy nebyly vneseny. Nejvyšší správní soud proto shodně s krajským soudem uzavírá, že zkoumání „originálního pramene důkazu“, ani další doplnění dokazování nebylo třeba.

[45] Stěžovatel rovněž namítal, že je vyloučeno, aby rozhodnutí bylo vyhotoveno hned po jednání (viz výše bod [18]). Na tuto obecně vedenou námitku Nejvyšší správní soud v obecné rovině odpovídá tak, že postup, kdy je rozhodnutí vyhotoveno hned po jednání, je plně v mezích zákona, přičemž poté, co je rozhodnutí vydáno, je není možno měnit. Obdrželi-li správní orgán, poté co rozhodl, nějaká další podání účastníků, nemůže na ně reagovat tak, že by zasáhl do již vydaného rozhodnutí, (což však nevylučuje postup podle ust. § 87 správního řádu, podle něhož správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků). Ve vyhotoveném rozhodnutí v den ústního jednání nelze spatřovat nezákonnost.

[46] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v řízení předcházejícím vydání napadených rozhodnutí neshledal stěžovatelem namítané vady dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

II. c) K namítané nepřezkoumatelnosti

[47] Stěžovatel namítal též nepřezkoumatelnost vydaných rozhodnutí, kterou spatřoval v asymetrii mezi hodnocením úkonů žalovaného a stěžovatele (viz výše bod [18]), čímž měla být naplněna nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud však takové vady neshledal (viz výše zejména body [34], [42] až [44]). Nepřezkoumatelnost (viz námitku stěžovatele pod bodem [6]), nevznikla ani při procesu dokazování, (jak bylo vyloženo výše v argumentaci uvedené zejména pod body [41] a [43]). Plně přezkoumatelná je i úvaha o povaze stěžovatelem tvrzené omluvy (argumentace zdejšího soudu uvedená výše v bodě [32]). Správní orgány a soud nejednaly *ultra vires*, pokud dospěly k závěru, že stěžovatel neprokázal odeslání e-mailu ze dne 21. 9. 2012. Zdejší soud však znovu připomíná, že i kdyby omluva byla náležitá, její obsah nesvědčil o naplnění znaku „důležitého důvodu“ bránícího v účasti. Zdejší soud rovněž opakuje, že uvedeným postupem nebyl porušen princip *v pochybnostech ve prospěch* (a presumce neviny), neboť takové pochybnosti zde objektivně nebyly. Právní názory plynoucí z nálezů Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11 byly vydanými rozhodnutími respektovány. Nejvyšší správní soud konstatuje, že neshledal stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelnost dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[48] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[49] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení podle obsahu soudního spisu nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu